

Sygn. akt III RC 36/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 czerwca 2017 r.

Sąd Rejonowy w Świnoujściu III Wydział Rodzinny i Nieletnich w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Liliana Wojciechowska

Protokolant: Kamila Sienkiewicz

po rozpoznaniu w dniu 30 czerwca 2017 r. w Świnoujściu

na rozprawie sprawy

powództwa **K. Ś.**

przeciwko **P. Ś.**

o przyczynianie się do zaspokajania potrzeb rodziny

Oddała powództwo.

Sygn. akt III RC 36/17

UZASADNIENIE

Powódka K. Ś. w pozwie z dnia 27 lutego 2017 r. wystąpiła przeciwko swojemu mężowi – P. Ś. o zasądzenie od pozwanego alimentów w kwocie po 1.700 zł miesięcznie tytułem przyczyniania się do zaspokajania potrzeb rodziny, płatnych z góry do 15-go dnia każdego miesiąca wraz z odsetkami w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat oraz o obciążenie pozwanego kosztami postępowania sądowego.

W uzasadnieniu powódka wskazała, że związek małżeński z pozwanym zawarła 15 grudnia 2015r. przed Kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego w Ś.. Strony nie posiadają wspólnych dzieci. P. Ś. ma syna z poprzedniego związku małżeńskiego, na którego utrzymanie łoży miesięcznie po 900 zł. Pozwanego obciążają również alimenty zasądzone na rzecz jego byłej żony wyrokiem Sądu Okręgowego (...) 19 grudnia 2014 r., w sprawie o sygn.(...) w kwocie po 200 zł miesięcznie. P. Ś. pobiera emeryturę wojskową, która wynosi 2.090,34 zł miesięcznie; natomiast powódka jest funkcjonariuszem policji zatrudnionym w Komendzie Miejskiej Policji w Ś.. K. Ś. oświadczyła, że ma problemy zdrowotne i obecnie leczy się w związku z chorobą kręgosłupa; była z tego powodu również hospitalizowana. Powódka podała, że na koszty jej utrzymania składają się: żywność- 450 zł (miesięcznie), czynsz za mieszkanie – 500 zł (miesięcznie), opłaty za internet – 61 zł (miesięcznie), opłata za telefon komórkowy – 126 zł (miesięcznie), raty kredytu mieszkaniowego – 1.262 zł (miesięcznie), ubrania – 200 zł (co 3 miesiące), środki higieniczne i sanitarne – 100 zł (co 2 miesiące), fryzjer – 150 zł (co 3 miesiące), składka na ubezpieczenie AC – 1.256,81 zł, opłaty za energię elektryczną – 409 zł, podatek od nieruchomości – 190 zł, leki – ok. 60 zł, odpłatne wizyty u lekarza w grudniu 2016 r. (500 zł), styczniu 2017 r. (200 zł) lutym 2017r. (150 zł). Podniosła, że pozwany opłaca jedynie internet i telewizję. Pozostałe koszty powódka jest zmuszona opłacać sama. Z uwagi na stan zdrowia i niskie zarobki, w utrzymaniu powódce pomaga rodzina. Powódka wskazała, że mąż oprócz ww. opłat nie partycypuje w kosztach związanych z zaspokojeniem potrzeb rodziny. Nadto, powódka oświadczyła, że jej rodzice nie mogą już dłużej jej pomagać, tym bardziej, że obowiązek alimentacyjny męża wobec jej osoby wyprzedza obowiązek alimentacyjny pozostałych krewnych.

Pozwany P. Ś. prawidłowo pouczonej nie skorzystał z uprawnienia do wniesienia odpowiedzi na pozew.

Na rozprawie 30 czerwca 2017r. powódka podtrzymała żądanie wyrażone w pozwie, natomiast pozwany oświadczył, że zgadza się z pozwem (k. 42).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Strony K. Ś. i P. Ś. pozostają w związku małżeńskim od 19 grudnia 2015 r. Małżonkowie nie mają wspólnych dzieci. Pozwany jest ojcem 13-letniego O. Ś., z poprzedniego związku małżeńskiego. Strony wspólnie prowadzą gospodarstwo domowe; mieszkają w Ś. przy ulicy (...). Na zakup tego mieszkania ojciec powódki – Z. K. zaciągnął kredyt mieszkaniowy. Raty kredytu są zmienne i wynosiły: w sierpniu 2016 r. – 1.215 zł, we wrześniu 2016 r. – 1.256 zł, w listopadzie 2016 r. – 1.292 zł. Rodzice powódki dotychczas pomagali małżonkom spłacać kredyt mieszkaniowy, jednak w związku z planowanym przejściem na emeryturę Z. K. w sierpniu 2017 r., nie będą w stanie dalej spłacać rat kredytu.

Dowody:

- odpis skrócony aktu małżeństwa k. 5-6, 31-31
- potwierdzenia przelewów bankowych z tytułu rat kredytu mieszkaniowego k. 15-17
- przesłuchanie powódki K. Ś. k.43-44
- przesłuchanie pozwanego k. 44-45

Powódka K. Ś. urodziła się (...) w Ś.; obecnie ma 31 lat. Powódka jest funkcjonariuszem Policji; pracuje w Komendzie Miejskiej Policji w Ś. od 2 marca 2009 r.

Dowody:

- odpis skrócony aktu małżeństwa k. 5-6, 31-31
- zaświadczeniu o zatrudnieniu i wysokości zarobków K. w Ś. k. 41
- przesłuchanie powódki K. Ś. k.43-44

W dniu 3 listopada 2016 r. K. Ś. została przyjęta do Szpitala MSWiA w S. na oddział neurologii. Zdiagnozowano u powódki chorobę krążka m-kręgowego szyjnego z uszkodzeniem korzeni nerwów rdzeniowych oraz przepuklinę k-m C6/C7 z zespołem bólowo-korzeniowym lewostronnym przewlekłym i stenozą kanału kręgowego na tym poziomie. K. Ś. została zakwalifikowana do leczenia operacyjnego. Po leczeniu farmakologicznym i fizykoterapeutycznym ustąpiły dolegliwości bólowe. Dnia 10 listopada 2016 r. powódka została wypisana ze szpitala w stanie dobrym bez zespołu ubytkowego.

Powódka ponosi wydatki w związku z leczeniem, wizyta u neurochirurga to koszt rzędu 200 zł. Nadto, powódka nabywa materiały opatrunkowe. Wydatki z tego tytułu jednorazowo około 60 zł.

Dowody:

- kart informacyjna k.8-9,33-34
- paragony k.23
- przesłuchanie powódki K. Ś. k.43-44

Powódka od listopada 2016 r. do czerwca 2017 r. pozostawała na zwolnieniu lekarskim i w związku z tym osiągała niższe wynagrodzenie, które w tym okresie wahało się w granicach od 1.899,62 zł do 1.282,79 zł. Konsekwencją

zdiagnozowanej choroby była zmiana dotychczasowe stanowiska pracy powódki, co nie wiązało się ze zmianą wysokości wynagrodzenia. Od czerwca 2017 r. powódka wróciła do pracy i zarabia 2.600 zł netto miesięcznie.

Dowody:

- zaświadczeniu o zatrudnieniu i wysokości zarobków K. w Ś. k. 41
- zestawienia transakcji k. 25
- przesłuchanie powódki K. Ś. k.43-44

K. Ś. od 3 lat leczy się z powodu bezpłodności. Z tej przyczyny raz w miesiącu udaje się na wizytę do lekarza, której koszt wynosi od 100 do 150 zł. Ponadto powódka w związku z wizytami u neurologa wydawała około 300 zł.

Powódka na swoje utrzymanie przeznacza następujące kwoty: na wyżywienie – 400 zł, kosmetyki i środki czystości – 100 zł, na odzież i obuwie – 100 zł, rachunek za telefon – 126 zł. Obecnie powódka nie kupuje żadnych leków.

Powódka zaciągnęła w pracy pożyczkę, której rata to 600 zł miesięcznie. Pożyczka przeznaczona była na pokrycie zobowiązania, które pozwany zaciągnął na pokrycie kosztów sądowych w sprawie rozwodowej wynoszących 12 000 zł.

Dowody:

- paragony za usługi lekarskie k. 22
- potwierdzenie przelewu za telefon k. 21
- przesłuchanie powódki K. Ś. k.43-44

Pozwany P. Ś. urodził się (...) w S., obecnie ma 37 lat i jest na emeryturze wojskowej w wysokości 2 090,34 zł netto. Poprzednio pozwany wykonując pracę jako żołnierz zawodowy zarabiał 4.900 zł miesięcznie.

Dowody:

- odpis skrócony aktu małżeństwa k. 5-6, 31-31
- decyzja emerytalna k. 7, 32
- przesłuchanie pozwanego P. Ś. k.44-45

Poprzedni związek małżeński pozwanego został rozwiązany przez rozwód wyrokiem Sądu Okręgowego w Szczecinie z 19 grudnia 2014 r. w sprawie X RC 1987/12, który uprawomocnił się 10 stycznia 2015 r. Sąd zasądził od pozwanego na rzecz małoletniego syna alimenty w kwocie po 900 zł miesięcznie, a na rzecz byłej żony – 200 zł miesięcznie.

Pozwany zrzekł się w całości na rzecz byłej żony małżeńskiego majątku dorobkowego, w skład którego wchodziło mieszkania i samochód.

Bezsporne, a nadto: przesłuchanie pozwanego P. Ś. k.44-45

Wobec pozwanego prowadzone jest postępowanie egzekucyjne dotyczące należności alimentacyjnych. Oprócz 1100 zł alimentów Komornik Sądowy pobiera od pozwanego 66,64 zł (dotychczas 60 zł). P. Ś. jest zadłużony łącznie na ok. 170.000 zł; nie posiada majątku. W związku z egzekucjami komorniczymi z emerytury pozwanemu pozostaje do wypłaty 480,01 zł.

Pozwany próbuje podejmować dodatkową pracę zarobkową. W tym celu ukończył kurs pracownika ochrony na statkach dalekomorskich. Jednak z powodu choroby kręgosłupa i choroby morskiej, pozwany odbył tylko jeden rejs. P. Ś. podejmował prace dorywcze sezonowe w gastronomii, przy przeprowadzkach i remontach a dochody z nich

osiągane wahały się między 100 zł a 250 zł. Próba znalezienia zatrudnienia w Niemczech nie powiodła się z uwagi na słabą znajomość języka niemieckiego, a praca w charakterze kelnera z uwagi na aparycję.

Dowody:

- pismo komornika sądowego z 7 kwietnia 2017 r. k. 41
- przesłuchanie pozwanego P. Ś. k.44-45

Na utrzymanie z tytułu prowadzenia wspólnego gospodarstwa domowego strony miesięcznie wydają:

- czynsz – 500 zł,
- rachunek za energię – 200 zł,
- rata kredytu mieszkaniowego – około 1300 zł (dotychczas uiszczana przez rodziców powódki)
- ogrzewanie mieszkania w okresie zimowym – 1500 zł
- podatek od nieruchomości – łącznie 190 zł rocznie,
- Internet – 61 zł,
- roczne ubezpieczenie wspólnego samochodu – 1 256,81 zł,
- pozostałe miesięczne koszty utrzymania samochodu – 300 zł.

Budżetem domowym zarządza powódka. Pozwany wszystkie otrzymywane z tytułu emerytury i prac dorywczych środki finansowe, po opłaceniu stałych zobowiązań przekazuje powódce.

Dowody:

- wyciągi z Banku (...) k. 10-11, 12-21
- przesłuchanie powódki K. Ś. k.43-44
- przesłuchanie pozwanego P. Ś. k.44-45

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo jako niezasadne podlegało oddaleniu.

Powództwo o alimenty pomiędzy małżonkami zostało wniesione w oparciu o podstawę prawną w normie przepisu art. 27 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (dalej k.r.o.) zgodnie z którym oboje małżonkowie obowiązani są, każdy według swych sił oraz swych możliwości zarobkowych i majątkowych, przyczyniać się do zaspokajania potrzeb rodziny, którą przez swój związek założyli. Zadośćuczynienie temu obowiązkowi może polegać także, w całości lub w części, na osobistych staraniach o wychowanie dzieci i na pracy we wspólnym gospodarstwie domowym.

Sąd wskazuje, że wyrażony w art. 27 k.r.o. obowiązek przyczyniania się do zaspokojenia potrzeb rodziny ma charakter alimentacyjny i wchodzi w zakres szerzej nakreślonych, wynikających z treści art. 23 k.r.o., obowiązków małżonków wzajemnej pomocy oraz współdziałania dla dobra rodziny. Wskazane w art. 27 k.r.o. przyczynianie się do zaspokajania potrzeb rodziny występować może w różnych postaciach. Polegać może bowiem zarówno na uzyskiwaniu materialnych środków do życia rodziny drogą pracy zarobkowej, jak i na prowadzeniu wspólnego gospodarstwa domowego i pracy w tym gospodarstwie. Każde z małżonków realizuje ten obowiązek odpowiednio do swoich sił i zdolności oraz możliwości zarobkowych (por. J. Winiarz, J. Gajda (w:) Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz, red. K. Pietrzykowski, Warszawa 2012, s. 300). W odniesieniu do świadczeń z art. 27 k.r.o., a więc dokonywanych na rzecz własnej rodziny,

obowiązuje zasada równej stopy życiowej. Małżonkowie powinni zatem żyć na takim samym poziomie. Małżonek lepiej zarabiający nie może więc żyć na wyższym poziomie.

Sąd wskazuje, że przeprowadzone w niniejszym procesie postępowanie dowodowe nie dało podstaw do stwierdzenia istnienia przesłanek uzasadniających uwzględnienie żądanego przez powódkę świadczenia alimentacyjnego. Przeciwnie dokonane ustalenia wskazują, że celem powódki było uzyskanie dodatkowego dochodu do którego, z uwagi na sytuację życiową pozwanego, nie jest uprawniona.

Sąd podkreśla, że pozwany aktualnie uzyskuje dochód w postaci wojskowej emerytury, która przekracza 2 000 zł miesięcznie. Jak wynika z dowodu w postaci przesłuchania stron – powód jako zawodowy żołnierz zarabiał o 4900 zł. Powódka była usatysfakcjonowana z wysokości dochodu męża, który jednocześnie uiszczal alimenty na rzecz swego syna z poprzedniego małżeństwa (900 zł miesięcznie) i byłej żony (200 zł miesięcznie). Sąd zwraca uwagę, że okolicznością bezsporną pozostawało, że pozwany wyzbył się w związku z rozwodem całego dotychczasowego majątku, na który składało się mieszkanie i samochód.

Aktualna sytuacja rodziny jest trudna, dlatego że dochód powoda w związku z przejściem na emeryturę uległ wyraźnemu obniżeniu, a jednocześnie jego stałe wydatki, zwłaszcza z tytułu zobowiązań alimentacyjnych pozostały na dotychczasowym poziomie. Sąd stwierdza, że stan zdrowia pozwanego, zwłaszcza wynikający z uszkodzenia kręgosłupa, jakiego doznał w związku z warunkami służby wojskowej, uniemożliwia mu dotychczasową pracę w wojsku. Również starania o podjęcie pracy jako pracownik ochrony statków dalekomorskich zakończyły się niepowodzeniem z uwagi na zły stan zdrowia, związany z kręgosłupem oraz z chorobą morską, z której wcześniej pozwany nie zdawał sobie sprawy. Pozwany nie posiada kwalifikacji pozwalających na wykonywanie pracy innej, niż związana ze służbą w wojsku lub ochronie osób lub mienia. Takiej zaś pracy nie może wykonywać z uwagi na schorzenia kręgosłupa. Postępowanie dowodowe wykazało, że pozwany podejmuje próby uzyskania dodatkowego dochodu, polegające na wykonywaniu okazjonalnych dorywczych prac. Dochód uzyskiwany z tego tytułu jest jednak niewielki i w nie wywiera dużego wpływu na poziom życia rodziny. Podkreślenia przy tym wymaga, że pozwany cały swój dochód, który pozostaje mu po dokonaniu potrąceń przekazuje swojej żonie – powódce. Postawa życiowa pozwanego, dokładającego wszelkich starań aby wywiązać się z ciężącego na nim obowiązku łożenia na utrzymanie rodziny, jaką tworzy z powódką, nie pozwala uznać, że uchyla się od pomocy swej żonie i współdziałania z nią dla zaspokojenia potrzeb rodziny. Powódka oczekuje od pozwanego uiszczania na jej rzecz określonej kwoty (1700 zł miesięcznie), co ma związek ze zmianą jej sytuacji finansowej, wynikającej nie tylko z jej kłopotów zdrowotnych, lecz przede wszystkim z ustania pomocy finansowej ze strony ojca, który dotychczas ponosił ciężar spłaty rat kredytu mieszkaniowego, a czego czynić dalej nie może w związku z przejściem na emeryturę. Powódka w przedmiotowej sprawie domagała się świadczenia alimentacyjnego od męża, co do którego posiada wiedzę, że ten nie jest w stanie podolać takiemu obowiązkowi. W toku niniejszego postępowania Sąd ustalił, że również pozwany jest świadom, że nie ma możliwości zapłaty na rzecz żony 1700 zł miesięcznie. Jak wyżej wskazano, przyczynianie się do zaspokajania potrzeb rodziny przybierać może różne postacie i każdy z małżonków realizuje ten obowiązek odpowiednio do swoich sił i zdolności oraz możliwości zarobkowych. Skoro pozwany, jak wskazało przeprowadzone postępowanie dowodowe nie jest w stanie łożyć na utrzymanie powódki po 1700 zł miesięcznie, choć wykorzystuje wszelkie posiadane możliwości zarobkowania, to brak jest podstaw aby uznać, że z tej tylko przyczyny nie wywiązuje się ze swego obowiązku współdziałania dla dobra rodziny. Powódka sama przyznała, że pozwany oprócz przekazania jej około 500 zł miesięcznie stara się podejmować dodatkowe prace. Zgodnie z zasadą równej stopy życiowej małżonkowie mają prawo żyć na takim samym poziomie. Sąd stwierdza, że nic nie wskazuje na to, aby pozwany żył na wyższej stopie życiowej niż powódka. Istnieją natomiast podstawy do wniosków odmiennych, że to stopa życiowa powódki jest wyższa i że środki pozostające w dyspozycji rodziny służą w pierwszej kolejności zaspokojeniu jej potrzeb.

W ocenie Sądu uwzględnienie żądania pozwu prowadziłoby w krótkim czasie do dodatkowego zadłużenia powoda wobec Funduszu Alimentacyjnego dysponującego środkami publicznymi. Pieniądze uzyskiwane z tytułu świadczenia alimentacyjnego przeznaczone byłyby przez powódkę na uzupełnienie luki w dochodzie, spowodowanej ustaniem systematycznej darowizny od jej ojca, polegającej na spłacie kredytu mieszkaniowego. Brak świadomości konsekwencji takiego stanu rzeczy (w tym konsekwencji prawno-karnych), a jednocześnie wola pozwanego

wywiązania się z obowiązku łożenia na rzecz rodziny, w ocenie Sądu, doprowadził do uznania żądania pozwu. Zdaniem Sądu w niniejszej sprawie zachodzi jednak przypadek, o jakim stanowi art. 213 § 2 k.p.c. to jest uznania powództwa sprzecznego z prawem i zasadami współżycia społecznego, co sprawia, że Sąd nie jest związany uznaniem powództwa, jakiego dokonał pozwany na rozprawie w dniu 30 czerwca 2017r. Poza wyżej wskazanym brakiem przesłanek uwzględnienia powództwa, wynikającego z zaniechania starań o utrzymanie rodziny w ramach posiadanych możliwości - zasądzenie na rzecz powódki kwoty 1700 zł zgodnie z żądaniem pozwu prowadziłoby nie tylko do znaczącego pogorszenia sytuacji życiowej pozwanego, przy jednoczesnej poprawie sytuacji powódki, lecz dodatkowo wiązałoby się nieuchronnie z wykorzystaniem środków publicznych na cel, dla którego nie są przeznaczone.

Ustalony powyżej stan faktyczny oraz rozważania Sąd oparł na całokształcie materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszej sprawie, a w zwłaszcza na dowodach z dokumentów szczegółowo wskazanych przy stanie faktycznym oraz na podstawie przesłuchania pozwanego i powódki w charakterze stron procesu. Dowody z dokumentów Sąd ocenił jako wiarygodne, ponieważ treść tych dowodów jest jednoznaczna; a w znacznej części są to dokumenty urzędowe. Wskazać tu zwłaszcza należy na dokumentację medyczną powódki, odpis skrócony aktu małżeństwa oraz dokumenty od pracodawcy powódki, pismo Komornika sądowego i Dyrektora Wojskowego Biura Emerytalnego. Dowody z dokumentów jednoznacznie wskazują na wysokość dochodów stron oraz; nadto ujawniony został fakt prowadzenia postępowania egzekucyjnego wobec pozwanego. Dowody w postaci paragonów i potwierdzeń dokonania przelewów bankowych wskazują na wysokość wydatków stron, które po ustaniu pomocy ze strony ojca istotnie będą przekraczać łączne dochody stron. Sąd dał również wiarę twierdzeniom stron, które były zgodne z przedstawionymi dokumentami, a podkreślenia przy tym wymaga, że strony nie kwestionowały wzajemnie swoich twierdzeń; przeciwnie były one zgodne i wzajemnie logicznie się uzupełniały. Sąd zwraca przy tym uwagę, że wysokość zadłużenia pozwanego (170 000 zł) nie wynika z dokumentów, a ustalenie w tym przedmiocie oparte zostało na twierdzeniu pozwanego, który z uwagi na uznanie powództwa faktycznie nie miał interesu aby niezgodnie z prawdą zeznawać o wysokości swego zadłużenia.

Zdaniem Sądu podkreślenia wymaga, że pozwany przekazuje wszystkie wolne środki finansowe żonie, czego powódka nie kwestionowała. Okoliczność, że przekazywane środki wynoszą tylko około 500 zł i są niewystarczające na pokrycie potrzeb rodziny, wobec wysokości wydatków wynikających choćby z załączonych dowodów przelewów bankowych, nie jest okolicznością sporną, jednocześnie jak wyżej wskazano nie uzasadnia zasądzenia żądanej w pozwie kwoty 1700 zł miesięcznie. Ponadto pozwany podejmuje próby znalezienia dodatkowego zatrudnienia, czemu powódka nie zaprzeczała, jednak z uwagi na pobieraną emeryturę i chorobę kręgosłupa nie jest on w stanie wykonywać wielu zajęć. Dlatego też Sąd uznał, że P. Ś. przyczynia się do zaspokojenia potrzeb rodziny według własnych możliwości zarobkowych. W ocenie Sądu, pozwany w pełni wywiązuje się z obowiązku, jaki na nim ciąży na podstawie art. 27 k.r.o., gdyż przekazuje on żonie pieniądze z emerytury jak i z dodatkowych zajęć, jakie podejmuje. Natomiast fakt, że koszty utrzymania w większości obciążają powódkę nie są przesłanką do zasądzenia kwoty znacznie przekraczającej możliwości zarobkowe pozwanego.

Na marginesie Sąd wskazuje, że w związku ze zmianą sytuacji majątkowej i zdrowotnej tj. obniżeniem możliwości finansowych pozwanego po przejściu na emeryturę, winien rozważyć celowość wystąpienia do właściwego Sądu z pozwem o obniżenie alimentów na małoletniego syna i byłą żonę.

Mając powyższe na uwadze, Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

SSR Liliana Wojciechowska